

Op safari door het Krugerpark

Op safari door het Krugerpark

Egon Berendsen

© 2014 Egon Berendsen

Auteur: Egon Berendsen

Foto's: Diana en Egon Berendsen

Kaart, pagina 134: SANParks (met toestemming overgenomen)

Ontwerp: Egon Berendsen

ISBN: 9789462549913

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Inhoudsopgave

Inleiding	7	Antilopes	89
Zelf op ontdekking.....	9	Impala	89
Binnenkomst in het park.....	9	Kudu.....	90
De eerste tocht.....	11	Gnoe.....	91
De Big Five in één middag	15	Waterbok.....	92
Een ‘saaie’ tocht.....	23	Steenbok	93
Afwisselende tocht	27	Bosbok	94
Eindelijk weer leeuwen.....	37	Tsessebe.....	94
Wild bij restcamp en picknickplaats ..	45	Klipspinger.....	94
In restcamps	45	Apen	95
In picknickplaatsen.....	47	Baviaan.....	95
Vanuit restcamps en picknickplaatsen....	48	Vervet aap	96
Onder begeleiding op safari.....	51	En dan nog	97
Op wandelsafari	51	Zebra	97
Op avondsafari.....	54	Giraf	98
Op ochtendsafari.....	57	Wrattenzwijn.....	99
Landschappen en vergezichten	61	Nijlpaard	100
Lower Sabie en Tshokwane.....	61	Nog meer vogels	103
Olifants en Letaba	65	Op en om het water	103
Nog meer zoogdieren	69	Roofvogels.....	107
De Big Five.....	69	Hornbills	112
Leeuw	69	Vogels op de grond.....	114
Luipaard.....	73	Klein vliegend spul.....	116
Olifant	75	Nog meer te zien.....	121
Neushoorn	79	Dieren.....	121
Buffel.....	81	Behuizingen.....	122
Meer roofdieren	82	Andere bijzonderheden.....	123
Wilde hond.....	82	Zonsopgang en -ondergang.....	124
Hyena	84	Praktische zaken en tips.....	125
Jakhals	85	Boeken van je reis	125
Mangoest	86	Hoe kom je er?.....	125
Cheeta.....	86	Verblijf in het Krugerpark	126
		Rondtrekken door het park	128
		Kaart, routes, en regiokarakteristieken ..	131
		Fotograferen en filmen.....	135
		Gezondheid.....	136
		Voor- en napret	137

Inleiding

Vanuit Nederland kun je je eigenlijk geen voorstelling maken van wat je in het Krugerpark in Zuid-Afrika zoal kan beleven. Je moet er geweest zijn. Toch probeer ik je in dit boek een idee te geven. Het is mijn bedoeling om je mijn belevenissen en ervaringen te vertellen en mijn foto's te laten zien. Ik hoop je daarmee zo enthousiast te maken dat je besluit zelf naar het Krugerpark te gaan om je eigen ervaringen op te doen.

Zelf heb ik inmiddels drie keer het Krugerpark bezocht, twee keer samen met mijn vrouw en een keer alleen. De eerste keer was het onderdeel van een grotere tocht door Afrika (Botswana, Zimbabwe en Zuid-Afrika), waarbij we vijf dagen in het Krugerpark waren. Dat beviel zo goed dat we het jaar daarop drie weken door het Krugerpark zijn getrokken, van het zuidoosten tot bijna het noorden en weer terug naar het zuidwesten. De laatste keer was ik er twee weken alleen en heb ik in het zuidelijke middendeel gebivakkeerd.

Rode draad in mijn verhaal is dat je van tevoren niet weet wat je zult tegenkomen en beleven. Wat je ziet is iedere keer weer een verrassing, zeker als je het park (of de 'wildtuin', zoals de Zuid-Afrikanen zeggen) voor de eerste keer aandoet. Nergens in Europa vind je zo'n grote diversiteit aan in het wild levende dieren in zo'n uitgestrekt en afwisselend gebied. Het Krugerpark kent zeer verschillende landschappen, van bossen tot savannes en van heuvelachtig tot riviergebieden.

Elk landschap brengt zijn eigen bijzonderheden en planten met zich mee. De dierenrijkdom in het Krugerpark is enorm. Bijna 150 verschillende zoogdieren, meer dan 500 vogelsoorten, rond 110 reptielen en zo'n 30 amfibieën. En vergeet de grote hoeveelheid insecten niet. Als je het Krugerpark bezoekt, zul je een deel van die dieren zien, maar een nog groter deel niet. Welke dieren je waar en wanneer zult zien, blijft in het ongewisse tot je ze daadwerkelijk ziet.

Je bent toeschouwer in een wereld waar je zelf eigenlijk geen deel van uit maakt. Je mag je ook niet mengen in die wereld, want het is bijna overal verboden om je auto te verlaten. De natuur gaat zijn gang en de dieren trekken zich over het algemeen niet veel van mensen en auto's aan. Natuurlijk beïnvloedt de mens wel wat er in het Krugerpark gebeurt. Denk alleen maar aan de restcamps, de auto's en de wegen. Je ziet en merkt als 'toeschouwer' echter relatief weinig van die menselijke invloed. En dat is maar gelukkig ook, want je komt er om van de natuur in zijn volle omvang te genieten.

Een voordeel van het Krugerpark ten opzichte van veel andere grotere parken in Afrika is dat je het goed zelf kunt bereizen. Met een gewone (huur)auto zijn alle wegen in het Krugerpark te berijden. De hoofdwegen zijn geasfalteerd, terwijl de overige wegen gravel- en zandwegen zijn. Je kunt het Krugerpark via negen toegangspoorten binnengaan. Daarnaast kun je het Krugerpark ook op

twee plaatsen vanuit het Mozambiquaanse Limpopo National Park binnenrijden. In het Krugerpark zijn twaalf hoofdrestcamps. Daarnaast zijn er nog ongeveer twintig andere kleinere mogelijkheden om te overnachten, van tentenkampen tot luxueuze lodges.

Doordat het park zo groot is (ongeveer half Nederland) kun je er langere tijd op verschillende locaties doorbrengen. Maar je kunt er ook voor kiezen om naar één plaats te gaan. Vanuit de hoofdrestcamps kun je onder leiding van een ranger met een groep ochtend-, avond- en nachtritten van twee à vier uur maken. Ook is het in sommige restcamps mogelijk, ook weer onder leiding van (gewapende) rangers, een wandeltocht te ma-

ken. Als je zelf reist, kun je dus je eigen plan trekken. Maar natuurlijk kun je er ook voor kiezen om geheel georganiseerd het Krugerpark te bezoeken. Dat laatste is echter minder spannend.

In het grootste deel van dit boek staan mijn belevissen en ervaringen in het Krugerpark centraal. Die ervaringen worden gelardeerd met foto's. Daarbij wil ik laten zien hoe het 'echt' is. Er zijn dus niet alleen 'mooie plaatjes' uit een reisgids of film opgenomen, maar ook minder mooie foto's. Juist daardoor vormen ze een goede illustratie van wat ik beschrijf. Bovendien geeft dat een reëler beeld van het Krugerpark. En dat is precies mijn bedoeling. Laten we het Krugerpark binnengaan.

Phalaborwa toegangspoort tot het Krugerpark (25 juli 2010)

Zelf op ontdekking

Binnenkomst in het park

Bij ons eerste bezoek aan het Krugerpark waren we met een huurauto in twee dagen vanaf Johannesburg via de Panoramaroute (ten westen van het Krugerpark) naar de Phalaborwa toegangspoort gereden. Rond 14.00 uur kwamen we daar aan en hadden dus nog zo'n drie uur voor sluitingstijd om naar Olifants Restcamp te rijden waar we drie nachten zouden verblijven.

Je kunt één of meerdere dagen toegang tot het Krugerpark krijgen. In het eerste geval is het zaak dat je vroeg het park binnengaat, want er worden per toegangspoort slechts een beperkt aantal bezoekers toegelaten. Als je meerdere dagen in het Krugerpark wilt verblijven, moet je accommodatie in het park gereserveerd hebben. Daarbij is dan meteen je toegang tot het park geregeld. In beide gevallen moet wel nog de toegangsfee betaald worden. Verblijf je voor wat langere tijd in het park, dan kan een 'wildcard', die je een jaar lang toegang geeft tot onder meer het Krugerpark, voordeliger zijn.

Impala's langs de H9 (25 juli 2010)

Bij de toegangspoort check je in. Na de nodige formaliteiten (er kan bijvoorbeeld gecontroleerd worden of je geen alcohol het park inbrengt, want dat mag een dagtoerist niet), reden we door de open slagboom een andere wereld binnen. Drukke, bebouwing, en (onnatuurlijke) geluiden laat je achter je. Hier past de mens zich aan aan zijn omgeving.

Als je voor het eerst het Krugerpark inrijdt, zul je versteld staan van hoe snel je je eerste 'wilde' dieren tegenkomt. Je weet niet welke dieren dat zullen zijn, maar impala's zijn er zoveel (meer dan 100.000) dat die wel bij de eersten zullen zijn. Tot onze eerste dieren behoorden ook giraffen en olifanten langs de kant van de weg en zebra's op de weg. In het laatste geval moet je stoppen en wachten tot de zebra de weg weer verlaten heeft, voordat je door kunt rijden.

Rijden mag op asfaltwegen overigens niet harder dan 50 km/uur en op gravelwegen 40 km/uur. Je zult echter merken dat die snelheden aan de hoge kant zijn, wil je goed het wild kunnen zien. Naarmate

Giraf langs de H9 (25 juli 2010)

Zebra op de H9 (15 juli 2010)

Olifanten langs de H9 (25 juli 2010)

je er meer ervaring in hebt, zal dat overigens steeds beter gaan. En je weet natuurlijk niet wat je niet gezien hebt. Met meerdere personen in de auto zul je trouwens eerder dieren opmerken. En stilstaande auto's op de weg zijn ook meestal een signaal dat er iets bijzonders te zien is.

En dan kom je aan in Olifants Restcamp. We meldden ons bij de receptie en kregen een bungalow toegewezen. Dat ging

niet van een leien dakje. In de bungalow bleken knaagdieren door het dak naar binnen gekomen te zijn en met elkaar tot bloedens toe gevochten te hebben. Na veel heen en weer geloop en gepraat bij de receptie greep uiteindelijk het hoofd van de huishoudelijke dienst in. Wij kregen een andere, wel schone bungalow. Hoe prachtig die lag, zagen we pas de volgende ochtend. Het uitzicht was echt geweldig. Overigens was dit de enige keer dat ons verblijf niet in orde was.

Uitzicht op de Olifants rivier vanaf het terras van onze bungalow in Olifants Restcamp (juli 2010)

De eerste tocht: van Olifants naar Letaba

Je weet dat je 's ochtends vroeg meer kans maakt op het zien van wild. Maar wat is vroeg? We waren moe en wilden die eerste dag rustig aan doen. Tijdens het ontbijt zochten we de route uit die we zouden rijden.

Bij aankomst in Olifants Restcamp hadden we een boekje gekocht met gedetailleerde kaarten van het Krugerpark (op pagina 134 vind je een overzichtsk kaart van het park). In dat boekje staat ook een overzicht van dieren in het Krugerpark. Dit overzicht beperkt zich echter tot veel voorkomende dieren en vogels. Het is

daarom aan te raden om in ieder geval wat uitgebreidere boekjes met overzichten van zoogdieren en vogels aan te schaffen. Die zijn trouwens meestal ook in de winkels van de restcamps te koop.

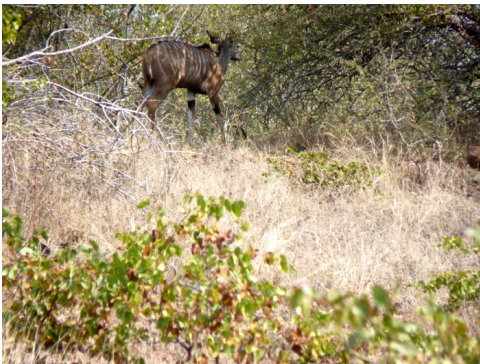
We besloten om van Olifants Restcamp naar Letaba Restcamp te rijden, zoveel mogelijk over gravelwegen. Op de heenweg naar Letaba reden we het grootste deel de wegen die niet langs de Letaba rivier lagen (S93, S46, S94), terwijl we op de terugweg naar Olifants Restcamp juist de wegen langs de Letaba reden (S46, S93, S44). Het laatste deel ging vrij steil omhoog, maar gaf wel een mooi uitzicht over de Letaba en de Olifants rivieren.

Onze eerste 'eigen' leeuwen langs de S93 op weg van Olifants Restcamp naar Letaba (26 juli 2010)

We vertrokken rond 8.00 uur. Dat was wel vrij laat, maar ook dan kun je nog goed dieren tegenkomen. Het eerste deel zagen we geen wild. Althans wij zagen het niet. Misschien was het er wel, maar we waren natuurlijk onervaren in het spotten van wild. Op een gegeven moment, we waren de splitsing van de S93 en S44 al gepasseerd, stond er een auto stil. En daar lagen ze, onze eerste eigen leeuwen. Ze lagen rustig onder bomen in de schaduw te luieren en vertoonden geen enkele activiteit. Aan hun stevige buiken te zien hadden ze daarvoor flink gegeten. Toen we een paar uur later weer langs hetzelfde punt kwamen, lagen ze er nog steeds. Dat laat wel zien dat leeuwen een groot deel van de dag kunnen luieren, soms wel tot twintig uur per dag.

Een stukje verder kwam er een kudu op onze weg en vlak voor Letaba zagen we nog waterbokken in de rivierbedding liggen. Als je eenmaal wat vaker in het Krugerpark geweest bent, weet je dat je deze dieren regelmatig tegen zult komen. Maar we waren er voor het eerst en dan is alles bijzonder, of het nu leeuwen, kudu's of waterbokken zijn.

Kudu langs de S93 (26 juli 2010)

Waterbokken langs de S93 (26 juli 2010)

Onderweg naar Letaba kwamen we ook nog een kleine kudde olifanten tegen. De grootste klapperde flink met haar oren. We hadden gelezen dat ze dan agressief konden zijn, en zijn daarom snel doorgereden. Later beseften we dat het klapperen met de oren niet voor ons bedoeld was, maar om haarzelf te verkoelen.

In Letaba Restcamp aangekomen hebben we op het terras koffie (of wat daar voor doorging) gedronken. We zaten op het eerste deel van het terras met weinig uitzicht over de Letaba rivier. Waren we iets verderop gaan zitten, dan hadden we een prachtig uitzicht gehad over de rivier met naar alle waarschijnlijkheid ook verschillende dieren die van en naar de rivier lopen. Later hebben we deze misser wel ruimschoots ingehaald.

De terugweg naar Olifants Restcamp, nu vooral langs de Letaba rivier, bracht als eerste weer olifanten. Deze maakten een rustiger indruk dan de exemplaren die we eerder tegenkwamen. Dus konden we de tijd nemen om wat foto's te maken.

Olifanten langs de S46 (26 juli 2010)

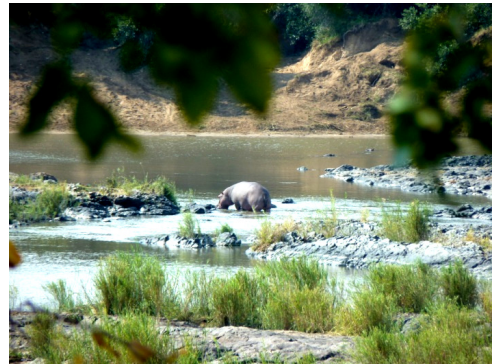
Een stukje verderop was het weer raak: een leeuw zichtbaar tussen het struikgewas. Je zou haast denken dat het heel normaal is om verschillende keren op een dag leeuwen tegen te komen. Dat is het echter niet. Er zijn dagen dat je geen leeuw tegenkomt. Twee keer leeuwen zien in een tijdsbestek van nog geen vier uur is wel heel bijzonder. Deze leeuw

Leeuw langs de S46 (26 juli 2010)

was mager in vergelijking met de eerdere leeuwen. Hij liep tussen het struikgewas en ging in het gras liggen. Zo van een afstand maakte hij een vriendelijke indruk. Je zou niet zeggen dat dit het machtigste roofdier van het Krugerpark is.

Vanaf de weg kon je zo nu en dan de Letaba zien stromen. In de Letaba waren nijlpaarden aan het scharrelen of ze lagen in de rivierbedding uit te rusten. Een stukje verder stonden zebra's langs de kant van de weg te grazen. Voor de foto wilden ze wel even in de camera kijken. Zowel aan de rivier als aan het gras kun je goed zien dat het droge tijd in het Krugerpark was: weinig water en dor gras.

Nijlpaard en zebra's langs de S93 (26 juli 2010)

Aan de S44 bij de splitsing met de S93 staat ook een grote baobab-boom. Deze is vernoemd naar Von Wielligh die in de 19^e eeuw deze streken heeft verkend. Hij

Von Wielligh's baobab bij de kruising van de S44 en S93 (26 juli 2010)

heeft in 1891 zijn naam in de boom gekerfd. Deze boom wordt als een van de historisch van belang zijnde plekken in het Krugerpark beschouwd. Na Von Wielligh's baobab vervolgden we de S44. Deze voerde ons omhoog over een deels kronkelige weg met mooi uitzicht over de Olifants rivier. Onderweg kwamen we nog kudu's en olifanten tegen.

Helmpareldoenders op de S44 (26 juli 2010)

Op een gegeven moment moesten we stoppen voor een groep helmpareldoenders die rustig over de weg aan het wandelen waren en (uiteeraard) voor ons niet aan de kant wensten te gaan. Nadat we ze konden passeren, reden we verder.

Op het laatste stuk voor Olifants Rest-camp zagen we nog een antilope tussen de struiken. We wisten niet precies wat voor een, maar later konden we 'm identificeren als een nyala, een mannetje. En daar zijn er niet

zoveel van in het Krugerpark. Tellingen in 2011 gaan uit van ongeveer 300. Pas achteraf besef je hoe bijzonder het was dat we deze nyala zagen.

Rond 13.30 uur zat onze eerste tocht door het Krugerpark erop, konden we gaan nagenieten en bedenken wat we de rest van de dag zouden gaan doen. Onze

Mannetjes nyala langs de S44 (26 juli 2010)